

เฉลยแบบฝึกหัดชุดที่ 2 ทฤษฎีจลน์ของก๊าซ

Halliday

1. 19/6 จากสมการของก๊าซอุดมคติ $pV = nRT$ เมื่อจำนวนอนุภาคไม่เปลี่ยนแปลงเราจะได้ว่า $n_i = n_f$ ดังนั้นเราจะได้ว่า

$$\frac{p_f V_f}{p_i V_i} = \frac{T_f}{T_i} \Rightarrow p_f = (266 \text{ kPa}) \left(\frac{1.64 \times 10^{-2} \text{ m}^3}{1.67 \times 10^{-2} \text{ m}^3} \right) \left(\frac{300 \text{ K}}{273 \text{ K}} \right)$$

จากการคำนวณเราจะได้ว่าความดันสุดท้ายคือ $p_f = 287 \text{ kPa}$ คำนวณหาความดันเกจจาก $p_g = p - p_a$ จะได้ว่า $p_g = 186 \text{ kPa}$

2. 19/9 ความดันเนื่องจากก๊าซชนิดแรกและสองสามารถเขียนได้ดังนี้ $p_1 = n_1 RT/V$, $p_2 = n_2 RT/V$ ตามลำดับ ดังนั้นเราสามารถเขียนความดันรวมได้ดังนี้ $p = p_1 + p_2 = \frac{n_1 RT}{V} + \frac{n_2 RT}{V} = (n_1 + n_2) \frac{RT}{V}$. เพราะฉะนั้นจะได้อัตราส่วนของความดันของก๊าซชนิดที่สอง ต่อ ความดันของก๊าซทั้งหมดคือ

$$\frac{p_2}{p} = \frac{n_2 RT/V}{(n_1 + n_2)(RT/V)} = \frac{n_2}{n_1 + n_2} = \frac{0.5}{2 + 0.5} = 0.2.$$

3. 19/20 ความเร็ว rms ของก๊าซในอุดมคติสามารถหาได้ดังนี้

$$v_{\text{rms}} = \sqrt{\frac{3RT}{M}} = \sqrt{\frac{3(kN_A)T}{(mN_A)}} = \sqrt{\frac{3kT}{M}}$$

แทนค่า มวลและอุณหภูมิจากโจทย์จะได้ $v_{\text{rms}} = 9.53 \times 10^6 \text{ m/s}$

4. 19/21 แรงที่โมเลกุลของไฮโดรเจนกระทำกับผนังนั้นสามารถเขียนได้เป็นอัตราการเปลี่ยนโมเมนตัมของโมเลกุลนั้นต่อหนึ่งหน่วยเวลา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงโมเมนตัมของโมเลกุลหนึ่งตัวในแนวตั้งฉากกับผนังจะมีค่าเท่ากับ $2mv \cos \theta$ เมื่อคิดโมเลกุล N ตัวจะได้ $2Nmv \cos \theta$ ดังนั้นเราจะได้ว่าแรงที่กระทำกับผนังคือ $2(N/\Delta t)mv \cos \theta$. ความดันที่เกิดจากถ้าโมเลกุลกระทำกับผนังนั้น คือ แรงที่โมเลกุลกระทำกับผนังต่อพื้นที่ที่กระทำ เพราะฉะนั้นเราจะได้ว่า

$$\begin{aligned} p &= \frac{2}{A} \left(\frac{N}{\Delta t} \right) mv \cos \theta \\ &= \left(\frac{2}{2.0 \times 10^{-4} \text{ m}^2} \right) (1.0 \times 10^{23} \text{ s}^{-1}) (3.3 \times 10^{-27} \text{ kg}) (1.0 \times 10^3 \text{ m/s}) \cos 55^\circ \\ &= 1.9 \times 10^3 \text{ Pa}. \end{aligned}$$

5. 19/23 พลังงานจลน์เฉลี่ยของก๊าซในอุดมคติสามารถจะขึ้นอยู่กับอุณหภูมิของก๊าซเท่านั้น โดยพลังงานจลน์เฉลี่ยเนื่องจากการเคลื่อนที่ของอนุภาคในพิศสามมิติ สามารถเขียนได้เป็น $K_{\text{avg}} = \frac{3}{2} kT$

$$K_{\text{avg}} = \frac{3}{2} (1.38 \times 10^{-23} \text{ J/K}) (1600 \text{ K}) = 3.31 \times 10^{-20} \text{ J}.$$

6. 19/33 ความเร็วเฉลี่ยสามารถเขียนได้เป็น

$$v_{\text{avg}} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N v_i = \frac{1}{10} [4(200 \text{ m/s}) + 2(500 \text{ m/s}) + 4(600 \text{ m/s})] = 420 \text{ m/s}.$$

ความเร็ว rms สามารถเขียนได้เป็น

$$v_{\text{rms}} = \sqrt{\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N v_i^2} = \sqrt{\frac{1}{10} [4(200 \text{ m/s})^2 + 2(500 \text{ m/s})^2 + 4(600 \text{ m/s})^2]} = 458 \text{ m/s}$$

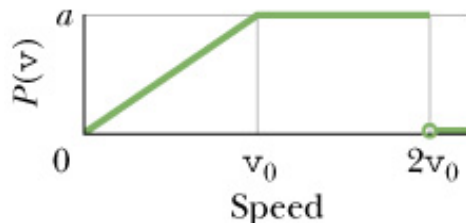
ซึ่งจะเห็นได้ว่าความเร็ว rms จะมีค่ามากกว่าความเร็วเฉลี่ยเสมอ

7. 19/38 ความเร็วเฉลี่ยและความเร็ว rms เขียนได้เป็น $v_{\text{avg}} = \sqrt{\frac{8RT}{\pi M}}$ และ $v_{\text{rms}} = \sqrt{\frac{3RT}{M}}$ ตามลำดับ ดังนั้นเราจะได้อัตราส่วน

ของความเร็วเฉลี่ยต่อความเร็ว rms คือ $\frac{v_{\text{avg}2}}{v_{\text{rms}1}} = \frac{\sqrt{8RT/\pi M_2}}{\sqrt{3RT/M_1}} = \sqrt{\frac{8M_1}{3\pi M_2}}$ ดังนั้นเราจะได้อัตราส่วนของมวล โมเลกุลคือ

$$\frac{m_1}{m_2} = \frac{M_1}{M_2} = \frac{3\pi}{8} \left(\frac{v_{\text{avg}2}}{v_{\text{rms}1}} \right)^2 = \frac{3\pi}{2} = 4.7 \quad \text{if } v_{\text{avg}2} = 2v_{\text{rms}1}.$$

8. 19/39 ฟังก์ชันการกระจายตัวของความเร็ว (distribution function) ซึ่งหมายถึงโอกาสที่จะพบอนุภาคในช่วงความเร็ว $v \rightarrow v + dv$ ดังนั้นโอกาสที่จะพบอนุภาคทุกช่วงความเร็วจะมีค่าเท่ากับหนึ่ง หรือเราอาจเขียนได้ว่า $\int P(v) dv = 1$. ซึ่งจากรูปจะเห็นว่าพื้นที่ใต้กราฟทั้งหมดจะมีค่าเท่ากับหนึ่ง $\int P(v) dv = \frac{1}{2}av_0 + av_0 = \frac{3}{2}av_0$ ดังนั้น $\frac{3}{2}av_0 = 1$ และ $av_0 = 2/3$

ความเร็วเฉลี่ยสามารถหาได้จาก $v_{\text{avg}} = \int vP(v) dv$. ซึ่ง $P(v)$ จะแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ $P(v) = \begin{cases} \frac{av}{v_0}; & 0 < v < v_0 \\ a; & v_0 < v < 2v_0 \end{cases}$

สำหรับส่วนแรกจะได้ $\frac{a}{v_0} \int_0^{v_0} v^2 dv = \frac{a}{3v_0} v_0^3 = \frac{av_0^2}{3} = \frac{2}{9} v_0$, และส่วนที่สองคือ $a \int_{v_0}^{2v_0} v dv = \frac{a}{2} (4v_0^2 - v_0^2) = \frac{3a}{2} v_0^2 = v_0$.

ดังนั้นเราจะได้ $v_{\text{avg}} = \frac{2}{9} v_0 + v_0 = 1.22v_0 \Rightarrow \frac{v_{\text{avg}}}{v_0} = 1.22$

ในทำนองเดียวกันเมื่อความเร็ว rms คือ $v_{\text{rms}}^2 = \int v^2 P(v) dv$.

สำหรับส่วนแรกจะได้ $\frac{a}{v_0} \int_0^{v_0} v^3 dv = \frac{a}{4v_0} v_0^4 = \frac{1}{6} v_0^2$. และส่วนที่สองคือ $a \int_{v_0}^{2v_0} v^2 dv = \frac{a}{3} (8v_0^3 - v_0^3) = \frac{7a}{3} v_0^3 = \frac{14}{9} v_0^2$.

ดังนั้นเราจะได้ $v_{\text{rms}} = \sqrt{\frac{1}{6} v_0^2 + \frac{14}{9} v_0^2} = 1.31v_0 \Rightarrow \frac{v_{\text{rms}}}{v_0} = 1.31$.

จำนวนอนุภาคในช่วงความเร็ว $1.5v_0 - 2v_0$ สามารถเขียนได้ดังนี้ $N \int_{1.5v_0}^{2v_0} P(v) dv$ แทนค่า $P(v)$ แล้วทำการอินทิเกรตจะได้ $N a(2.0v_0 - 1.5v_0) = 0.5N av_0 = N/3$, ซึ่งหมายความว่าในช่วงความเร็วนี้ จะมีอนุภาคอยู่หนึ่งในสามของอนุภาคทั้งหมด

Serway

9. 19/43

$$P_0V = n_1RT_1 = \left(\frac{m_1}{M}\right)RT_1$$

$$P_0V = n_2RT_2 = \left(\frac{m_2}{M}\right)RT_2$$

$$\boxed{m_1 - m_2 = \frac{P_0VM}{R} \left(\frac{1}{T_1} - \frac{1}{T_2} \right)}$$

10. 21/8

$$v = \sqrt{\frac{3k_B T}{m}}$$

$$\frac{v_O}{v_{He}} = \sqrt{\frac{M_{He}}{M_O}} = \sqrt{\frac{4.00}{32.0}} = \sqrt{\frac{1}{8.00}}$$

$$v_O = \frac{1350 \text{ m/s}}{\sqrt{8.00}} = \boxed{477 \text{ m/s}}$$

11. 21/18

(ก) $C_V = \frac{5}{2}R = \frac{5}{2}(8.314 \text{ J/mol}\cdot\text{K}) \left(\frac{1.00 \text{ mol}}{0.0289 \text{ kg}} \right) = 719 \text{ J/kg}\cdot\text{K} = \boxed{0.719 \text{ kJ/kg}\cdot\text{K}}$

(ข) $m = M n = M \left(\frac{PV}{RT} \right)$

$$m = (0.0289 \text{ kg/mol}) \left(\frac{200 \times 10^3 \text{ Pa} (0.350 \text{ m}^3)}{(8.314 \text{ J/mol}\cdot\text{K})(300 \text{ K})} \right) = \boxed{0.811 \text{ kg}}$$

(ค) เมื่อพิจารณาปริมาตรคงที่แสดงว่า ไม่มีการทำงานเกิดขึ้นดังนั้นเราจะได้ว่า

$$Q = m C_V \Delta T = 0.811 \text{ kg} (0.719 \text{ kJ/kg}\cdot\text{K}) (700 \text{ K} - 300 \text{ K}) = \boxed{233 \text{ kJ}}$$

(ง) เมื่อปริมาตรไม่คงที่แสดงว่ามีการทำงานเกิดขึ้น หรือ พิจารณาในกรณีที่ความดันคงที่นั่นเอง

$$Q = m C_P \Delta T = m (C_V + R) \Delta T = m \left(\frac{7R}{2} \right) \Delta T = m \left(\frac{7C_V}{5} \right) \Delta T$$

$$Q = 0.811 \text{ kg} \left[\frac{7}{5} (0.719 \text{ kJ/kg}\cdot\text{K}) \right] (400 \text{ K}) = \boxed{327 \text{ kJ}}$$

12. 21/33 ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในข้อห้า พลังงานจลน์เฉลี่ยของโมเลกุลอะตอมคู่ เนื่องจากการเคลื่อนที่จะมีค่าเท่ากับ 3 เท่าของ $\frac{1}{2}kT$

สำหรับการหมุนเราจะได้ว่าเป็นอิสระในการหมุนจะมีทั้งสามแกนเหมือนกันแต่การหมุนในแนวเดียวกันกับแกนของโมเลกุลจะมีโมเมนต์ความเฉื่อยน้อยกว่าเมื่อเทียบกับอีกสองแกน ดังนั้นเราจะได้ว่าพลังงานจลน์เฉลี่ยเนื่องจากการหมุน จะเป็นสองเท่าของ

$$\frac{1}{2}kT \text{ ดังนั้นเราจะได้ว่าผลรวมทั้งหมดคือ } U = \frac{5}{2}NkT \text{ หรือ } U = \frac{5}{2}nRT \text{ นั่นเอง เพราะฉะนั้นเราจะได้ว่า } C_V = \frac{5}{2}R \text{ นั่นคือ}$$

$$C'_v = nC_v = n \frac{5}{2} R = 2 \text{ mol} \left(\frac{5}{2} (8.314 \text{ J/mol} \cdot \text{K}) \right) = 41.6 \text{ J/K} \text{ และสำหรับความจุความร้อนที่ความดันคงที่จะได้}$$

$$C'_p = nC_p = n \left(\frac{5}{2} R + R \right) = 2 \text{ mol} \left(\frac{7}{2} (8.314 \text{ J/mol} \cdot \text{K}) \right) = 58.2 \text{ J/K}$$

ในกรณีที่เราคิดพลังงานจลน์เฉลี่ยเนื่องจาก การสั่นของโมเลกุลรวมเข้าไปด้วย เราจะได้พลังงานจลน์เฉลี่ยเพิ่มเข้ามาสองส่วน คือ การสั่นในแนวแกนของอะตอม และอีกส่วนหนึ่ง จากพลังงานศักย์ยืดหยุ่นที่สะสมในพันธะเคมีของโมเลกุล ซึ่งในรายละเอียดนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือ ฟิสิกส์ 1 หัวข้อ 9.4 ดังนั้นเราจะได้

$$C'_v = nC_v = n \frac{7}{2} R = 2 \text{ mol} \left(\frac{7}{2} (8.314 \text{ J/mol} \cdot \text{K}) \right) = 58.2 \text{ J/K} \text{ และ}$$

$$C'_p = nC_p = n \left(\frac{7}{2} R + R \right) = 2 \text{ mol} \left(\frac{9}{2} (8.314 \text{ J/mol} \cdot \text{K}) \right) = 74.8 \text{ J/K}$$

13. 21/41

จาก $v_{avg} = \sqrt{\frac{8RT}{\pi M}}$ เราสามารถหาอุณหภูมิได้โดยย้ายข้างแล้วแทนค่าความเร็วจากโจทย์จะได้

$$\text{อุณหภูมิที่ความเร็วหลุดพ้นของโลก} \quad T = \frac{\pi (6.64 \times 10^{-27} \text{ kg}) (1.12 \times 10^4 \text{ m/s})^2}{8 (1.38 \times 10^{-23} \text{ J/mol} \cdot \text{K})} = \boxed{2.37 \times 10^4 \text{ K}}$$

$$\text{อุณหภูมิที่ความเร็วหลุดพ้นของดวงจันทร์} \quad T = \frac{\pi (6.64 \times 10^{-27} \text{ kg}) (2.37 \times 10^3 \text{ m/s})^2}{8 (1.38 \times 10^{-23} \text{ J/mol} \cdot \text{K})} = \boxed{1.06 \times 10^3 \text{ K}}$$

14. 21/49 เมื่อระยะทางอิสระมีค่าเท่ากับ $l = \frac{1}{\sqrt{2\pi d^2 n}}$ จาก $P = n_v k_B T$ เราจะได้ $l = \frac{k_B T}{\sqrt{2\pi P d^2}}$

$$\text{ดังนั้นจะได้} \quad l = \frac{(1.38 \times 10^{-23} \text{ J/K}) (293 \text{ K})}{\sqrt{2\pi (1.013 \times 10^5 \text{ Pa}) (3.10 \times 10^{-10} \text{ m})^2}} = \boxed{9.36 \times 10^{-8} \text{ m}} \text{ ซึ่งจากความสัมพันธ์ของระยะทางอิสระกับ}$$

ความดันข้างบนเราจะได้ $P_1 l_1 = P_2 l_2$ และเราจะได้ $P_1 l_1 = P_2 l_2$ ดังนั้นเราจะได้

$$\text{ที่ระยะทาง} \quad l_2 = 1.00 \text{ m}; \quad P_2 = \frac{(1.00 \text{ atm}) (9.36 \times 10^{-8} \text{ m})}{1.00 \text{ m}} = \boxed{9.36 \times 10^{-8} \text{ atm}}$$

$$\text{ที่ระยะทาง} \quad l_3 = 3.10 \times 10^{-10} \text{ m}; \quad P_3 = \frac{(1.00 \text{ atm}) (9.36 \times 10^{-8} \text{ m})}{3.10 \times 10^{-10} \text{ m}} = \boxed{302 \text{ atm}}$$

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	
ฟิสิกส์ 1(ภาคกลศาสตร์(	ฟิสิกส์ 1 (ความร้อน)
ฟิสิกส์ 2	กลศาสตร์เวกเตอร์
โลหะวิทยาฟิสิกส์	เอกสารคำสอนฟิสิกส์ 1
ฟิสิกส์ 2 (บรรยาย(	แก้ปัญหาฟิสิกส์ด้วยภาษา C
ฟิสิกส์พิศวง	สอนฟิสิกส์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต
ทดสอบออนไลน์	วิดีโอการเรียนการสอน
หน้าแรกในอดีต	แผ่นใสการเรียนการสอน
เอกสารการสอน PDF	กิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์
แบบฝึกหัดออนไลน์	สุดยอดสิ่งประดิษฐ์
การทดลองเสมือน	
บทความพิเศษ	ตารางธาตุไทย1) 2 (Eng)
พจนานุกรมฟิสิกส์	ลับสมองกับปัญหาฟิสิกส์
ธรรมชาติมหัศจรรย์	สูตรพื้นฐานฟิสิกส์
การทดลองมหัศจรรย์	ดาราศาสตร์ราชมงคล
แบบฝึกหัดกลาง	
แบบฝึกหัดโลหะวิทยา	แบบทดสอบ
ความรู้รอบตัวทั่วไป	อะไรเอ่ย ?
ทดสอบ)เกมเศรษฐี(	คติปริศนา
ข้อสอบเอนทรานซ์	เฉลยกลศาสตร์เวกเตอร์
คำศัพท์ประจำสัปดาห์	
ความรู้รอบตัว	
การประดิษฐ์ของโลก	ผู้ได้รับโนเบลสาขาฟิสิกส์
นักวิทยาศาสตร์เทศ	นักวิทยาศาสตร์ไทย
ดาราศาสตร์พิศวง	การทำงานของอุปกรณ์ทางฟิสิกส์
การทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ	

การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ 1 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	
1. การวัด	2. เวกเตอร์
3. การเคลื่อนที่แบบหนึ่งมิติ	4. การเคลื่อนที่บนระนาบ
5. กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน	6. การประยุกต์กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน
7. งานและพลังงาน	8. การดลและโมเมนตัม
9. การหมุน	10. สมดุลของวัตถุแข็งเกร็ง
11. การเคลื่อนที่แบบคาบ	12. ความยืดหยุ่น
13. กลศาสตร์ของไหล	14. ปริมาณความร้อน และ กลไกการถ่ายโอนความร้อน
15. กฎข้อที่หนึ่งและสองของเทอร์โมไดนามิก	16. คุณสมบัติเชิงโมเลกุลของสสาร
17. คลื่น	18. การสั่น และคลื่นเสียง
การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ 2 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	
1. ไฟฟ้าสถิต	2. สนามไฟฟ้า
3. ความกว้างของสายฟ้า	4. ตัวเก็บประจุและการต่อตัวต้านทาน
5. ศักย์ไฟฟ้า	6. กระแสไฟฟ้า
7. สนามแม่เหล็ก	8. การเหนี่ยวนำ
9. ไฟฟ้ากระแสสลับ	10. ทรานซิสเตอร์
11. สนามแม่เหล็กไฟฟ้าและเสาอากาศ	12. แสงและการมองเห็น
13. ทฤษฎีสัมพัทธภาพ	14. กลศาสตร์ควอนตัม
15. โครงสร้างของอะตอม	16. นิวเคลียร์
การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ทั่วไป ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	
1. จลศาสตร์ (kinematic)	2. จลพลศาสตร์ (kinetics)
3. งานและโมเมนตัม	4. ซิมเปิลฮาร์โมนิก คลื่น และเสียง
5. ของไหลกับความร้อน	6. ไฟฟ้าสถิตกับกระแสไฟฟ้า
7. แม่เหล็กไฟฟ้า	8. คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ากับแสง
9. ทฤษฎีสัมพัทธภาพ อะตอม และนิวเคลียร์	

